RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

nr. 104.553 van 11 maart 2002
in de zaak A. 80.066/IX-1610.

In zake : Guido DERUYTTER,
die woonplaats kiest bij
advocaat J. BOUCKAERT,
kantoor houdende te BRUSSEL,
Henri Wafelaertsstraat 47-51, bus 1

tegen :

het Vlaams Gewest, vertegenwoordigd door de Vlaamse regering,
dat woonplaats kiest bij
advocaat B. BRONDERS,
kantoor houdende te OOSTENDE,
E. Beernaertstraat 106.

tussenkomende partij :

de Beroepsvereniging van de Sint-Hubertusclub van België,
die woonplaats kiest bij
advocaat J. BOUCKAERT,
kantoor houdende te BRUSSEL,
Henri Wafelaertsstraat 47-51, bus 1.

D E R A A D V A N S T A T E, IXe K A M E R,

Gezien het verzoekschrift dat Guido DERUYTTER op 31 augustus 1998 heeft ingediend om de vernietiging te vorderen van "artikel 12, § 3, § 5, 7° en 12, § 7 van het besluit van de Vlaamse regering van 23 juni 1998 betreffende de jacht in het Vlaams Gewest voor de periode van 1 juli 1998 tot 30 juni 2003";

Gelet op het arrest nr. 79.007 van 1 maart 1999 waarbij de vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van het bestreden besluit wordt verworpen;

Gezien het verzoek tot voortzetting van de rechtspleging van verzoeker.

Gezien het verzoekschrift tot tussenkomst van 12 april 1999;

Gelet op de beschikking van 26 april 1999 die de tussenkomst van de Beroepsvereniging van de Sint-Hubertusclub van België toelaat;

Gezien de regelmatig gewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag opgemaakt door auditeur W. WEYMEERSCH;

Gelet op de beschikking van 29 januari 2001 die de neerlegging ter griffie van het verslag en van het dossier gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen en gezien de regelmatig gewisselde laatste memories;

Gelet op de beschikking van 17 januari 2002 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 11 februari 2002;

Gehoord het verslag van staatsraad A. VANDENDRIESSCHE;

Gehoord de opmerkingen van advocaten J. BOUCKAERT en P. THIERY, die verschijnen voor de verzoekende partij, van advocaat P. LOUAGE die, loco advocaat B. BRONDERS verschijnt voor de verwerende partij, en van advocaat J. BOUCKAERT, die verschijnt voor de tussenkomende partij;

Gehoord het eensluidend advies van auditeur W. WEYMEERSCH;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. Overwegende dat de gegevens van de zaak kunnen worden samengevat als volgt :

1.1. Verzoeker is onverdeeld eigenaar van gronden gelegen te Oostvleteren.

Volgens het gewestplan Ieper-Poperinge, goedgekeurd bij koninklijk besluit van 7 april 1977, zijn de gronden gedeeltelijk gelegen in landschappelijk dan wel ecologisch waardevol landbouwgebied.

De natte weiden van verzoeker zijn bovendien gelegen binnen de perimeter van het vogelrichtlijngebied "Ijzervallei" aangewezen bij besluit van 17 oktober 1988 tot aanwijzing van speciale beschermingszones in de zin van artikel 4 van de Richtlijn 79/409/EEG van de Europese Gemeenschappen van 2 april 1979 inzake het behoud van de vogelstand.

1.2. Artikel 4 van het jachtdecreet van 24 juli 1991 bepaalt het volgende :

> "De Vlaamse regering bepaalt vijfjaarlijks na advies van de Vlaamse Hoge Jachtraad, de Vlaamse Hoge Raad voor Natuurbehoud en de in artikel 10 derde lid van het koninklijk besluit van 15 september 1924 tot inrichting van de officiële vertegenwoordiging van de landbouw zoals gewijzigd door het koninklijk besluit van 12 april 1977 bedoelde gewestelijke sectie van de Nationale Landbouwraad, voor het gehele of een gedeelte van het grondgebied van het Gewest, voor elke categorie, soort, type of geslacht van wild en voor elke jachtwijze de data van de opening en van de sluiting van de jacht.
> De besluiten betreffende de opening en de sluiting van de jacht worden ten minste dertig dagen voor de op grond van het eerste lid bepaalde datum bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad".

1.3. Op grond van deze bepaling neemt de Vlaamse regering op 23 juni 1998 het besluit betreffende de jacht in het Vlaams Gewest voor de periode van 1 juli 1998 tot 30 juni 2003. Het besluit wordt bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 30 juni 1998.

Het voor de onderhavige zaak relevante artikel 12 van dat besluit luidt als volgt :

> "§ 1. De jacht met vuurwapens of roofvogels op waterwild in elk jachtseizoen is open :
> 1˚ op wilde eenden : van 15 augustus tot en met 31 januari;
> 2˚ op meerkoeten : van 15 oktober tot en met 31 december;
> 3˚ op smienten : van 15 oktober tot en met 31 december;
> 4˚ op grauwe ganzen : van 15 augustus tot en met 30 september;
> § 2. De jacht op wilde eenden is vóór 15 september alleen toegestaan op of onmiddellijk langsheen waterlopen, waterplassen en moerassen. Het schieten van niet vliegvlugge eenden is verboden.
> § 3. De jacht op smienten mag niet worden uitgeoefend op terreinen gelegen binnen de perimeter van de vogelrichtlijngebieden.
> § 4. De jacht op grauwe ganzen is alleen toegelaten tussen een halfuur voor zonsopgang en tien uur in de voormiddag, in de provincies Oost- en West-Vlaanderen.
> § 5. De jacht op alle waterwild is verboden :

1° in de havengeul van Nieuwpoort en op de omliggende gronden en dit in het gebied tussen de Noordzee, de grens tussen de vroegere gemeenten Westende en Nieuwpoort tot aan de Koninklijke Baan te Nieuwpoort, de Koninklijke Baan tot aan de Lange Brug, de Albert I-laan en het Hendrikaplein te Nieuwpoort;
2° op het gedeelte van het grondgebied van de gemeenten Lokeren en Waasmunster tussen :
a) de oude Zelebaan, vanaf de afrit van de autoweg E17 op het grondgebied van Lokeren tot aan de Zelestraat, de Zelestraat tot aan de Lepelstraat;
b) de Lepelstraat, vanaf de Oude Zelebaan, de Brugstraat tot aan de Durme, de Oude Bruglaan en de Rozenstraat tot aan de steenweg Antwerpen-Gent, de steenweg Antwerpen-Gent, vanaf de Rozenstraat tot aan het kruispunt Heiken;
c) de Groenselstraat, vanaf de steenweg Antwerpen-Gent (kruispunt Heiken), de Sousbeekstraat tot aan de Neerstraat, vervolgens de Neerstraat tot aan de autoweg E17;
3° in het gebied 'De Maten', waarvan de grenzen werden vastgelegd bij het koninklijk besluit van 21 augustus 1975 tot bescherming als landschap van het natuurreservaat 'De Maten', gelegen op het grondgebied van de gemeenten Genk en Diepenbeek;
4° op het gedeelte van het grondgebied van de gemeenten Zonhoven en Hasselt (Kuringen) gelegen tussen :
a) ten noorden, de Witvenweg te Zonhoven tot aan de spoorweg Hasselt-Mol;
b) ten oosten, de spoorweg Hasselt-Mol, vanaf de kruising met de Witvenweg tot aan de Slangebeek te Zonhoven;
c) ten zuiden, de Slangebeek in Zonhoven, vanaf de kruising met de spoorweg Hasselt-Mol tot aan de hoogspanningslijn Kiewit-Houthalen in Hasselt (Kuringen);
d) ten westen, de hoogspanningslijn Kiewit-Houthalen in Hasselt (Kuringen) vanaf de kruising met de Slangebeek tot aan de Semmenstraat, vervolgens de Semmenstraat tot aan de Borgerheidestraat en van de Borgerheidestraat te Hasselt (Kuringen) tot aan de Witvenweg in Zonhoven;
5° op het gedeelte van het grondgebied van de stad Mechelen, gelegen tussen :
a) ten oosten en ten noordoosten, de Dijle;
b) ten zuiden, de Hoge Weg, vanaf de dijk van de Dijle tot aan de dijk van de Leuvense Vaart;
c) ten westen, de Leuvense Vaart, vanaf de Hoge Weg tot aan de samenvloeiing met de Dijle;
6° in de buitendijkse gebieden langs de Schelde vanaf de grens van Dendermonde met Wichelen tot het Vlaams Hoofd in Antwerpen;
7° binnen de perimeter van de volgende vogelrichtlijngebieden :
a. Ijzervallei te Diksmuide
b. Poldercomplex
c. Het Zwin en aangrenzende polders
d. Het Oostvlaamse Krekengebied
e. Beneden-Zeeschelde
f. De Kuifeend en Blokkersdijk te Antwerpen
g. Durme en Middenloop van de Schelde
h. Bokrijk en omgeving
i. Vijvergebied Midden-Limburg
j. De Maten
8° in het gebied Bourgoyen-Ossemeersen, gelegen op het grondgebied van de stad Gent begrensd ten zuiden door Leie, ten westen door de R4, ten noorden door de Zandloperstraat en de Brugsesteenweg en ten oosten door de Rooigemlaan (R40);
9° in de Netevallei te Lier-Duffel op het gedeelte van de grondgebieden Mechelen, Rumst en Duffel gelegen tussen

a) ten noorden, de Tuinwijkstraat, de Tiburstraat, de Bussestraat, de Lage Vosbergstraat, de A. Stocletlaan en de Hondiuslaan;
b) ten westen, de Dijle;
c) ten zuiden, de R6 en de N16;
d) ten oosten, de N14.

10° in de Netevallei op een gedeelte van het grondgebied Lier tussen
a) ten noorden, de Tuinweg, de Hulststraat en de Bremstraat;
b) ten westen, de N14 en de Bremstraat;
c) ten zuiden, de N108 Lier-Duffel;
d) ten oosten, de R16.

11° op of onmiddellijk langsheen moerassen, waterplassen en waterlopen waarvan de oppervlakte en bijhorende rietkragen langsheen de oevers voor meer dan de helft met ijs zijn bedekt;

12° op minder dan tweehonderd meter van een voederplaats waarop granen zijn gestrooid.

§ 6. In afwijking van het bepaalde onder § 5 is de jacht op de grauwe gans in de onder § 5 bepaalde gebieden toegestaan, voor zover zij gelegen zijn in de provincies Oost-en West-Vlaanderen.

§ 7. In afwijking van het bepaalde onder § 5 en onverminderd het bepaalde onder § 2 is de jacht op de wilde eend toegestaan van 15 augustus tot en met 15 oktober binnen de perimeter van de volgende vogelrichtlijngebieden :
a. Ijzervallei te Diksmuide
b. Poldercomplex
c. Het Zwin en aangrenzende polders
d. Het Oostvlaamse Krekengebied
e. Beneden-Zeeschelde
f. De Kuifeend en Blokkersdijk te Antwerpen
g. Bokrijk en omgeving

§ 8. Bij zeer harde of langdurige vorst verbiedt de minister, op advies van het bureau van de Vlaamse Hoge Jachtraad, tijdelijk de jacht op waterwild".

2.1. Overwegende dat verzoeker de vernietiging vordert van artikel 12, § 3, van artikel 12, § 5, 7°, en van artikel 12, § 7, van het besluit van de Vlaamse regering van 23 juni 1998;

Overwegende dat de verwerende partij opmerkt dat verzoeker drie middelen aanvoert die gericht zijn tegen artikel 12, § 5, 7° en artikel 12, § 7, van het besluit van 23 juni 1998 van de Vlaamse regering maar dat, aangezien verzoeker eigenaar en jachtrechthouder is van gronden die binnen de perimeter van het vogelrichtlijngebied “Ijzervallei” gelegen is, zijn belang beperkt is tot artikel 12, § 5, 7°, a. en artikel 12, § 7, a. van het bestreden besluit; dat verzoeker die exceptie in zijn memorie van wederantwoord niet tegenspreekt; dat hij ook in zijn laatste memorie dienaangaande geen standpunt inneemt; dat hij zich in zijn laatste memorie ook niet verzet tegen de in het auditoraatsverslag gemaakte vaststelling dat artikel 12, § 3, van het bestreden besluit niet in het voorwerp van het beroep begrepen is; dat, in acht genomen het beperkt belang van verzoeker en aangezien die bepalingen afgesplitst kunnen worden van de overige bepalingen van het besluit, het

voorwerp van het annulatieberoep vastgesteld wordt als gericht tegen artikel 12, § 5, 7°, a. en artikel 12, § 7, a. van het besluit van 23 juni 1998;

2.2. Overwegende dat verzoeker een aantal bepalingen bestrijdt die een afwijking instellen op de gemene regel van de opening en sluiting van de jacht op waterwild, bepaald in artikel 12, § 1, van het besluit van 23 juni 1998; dat, waar aldus in de regel de jacht op wilde eenden (Anas platyrhynchus) in het gehele Vlaams Gewest toegelaten is tussen 15 augustus tot 31 januari, dat artikel 12, § 5, 7°,a. de jacht op waterwild in de Ijzervallei verbiedt, maar dat artikel 12, § 7, a. dan weer voor dezelfde Ijzervallei de jacht op de wilde eend wel weer toelaat van 15 augustus tot 15 oktober; dat de vernietiging van de van de algemene regel afwijkende bepalingen aan verzoeker het voordeel verschaft dat hij in de Ijzervallei op waterwild mag jagen overeenkomstig het bepaalde in artikel 12, § 1; dat in die zin verzoeker het vereiste belang heeft bij zijn beroep;

3.1. Overwegende dat verzoeker in het eerste middel aanvoert dat de bestreden bepalingen van het besluit van 23 juni 1998 tot stand gekomen zijn met miskenning van de substantiële vormen bepaald in artikel 4 van het jachtdecreet doordat zij door de Vlaamse regering aangenomen zijn zonder dat "het door artikel 4 van het jachtdecreet vereiste voorafgaandelijk advies van de Vlaamse Hoge Jachtraad, de Vlaamse Hoge Raad voor Natuurbehoud en de in artikel 10, derde lid, van het koninklijk besluit van 15 september 1923 tot inrichting van de officiële vertegenwoordiging van de landbouw zoals gewijzigd door het koninklijk besluit van 12 april 1977 bedoelde gewestelijke sectie van de Nationale Landbouwraad (was verleend)" in die zin dat de genoemde adviesorganen nooit een advies hebben uitgebracht over een ontwerp van besluit dat hen door de Vlaamse regering of de bevoegde minister voorgelegd is; dat hij betoogt dat uit de adviezen van de Vlaamse Hoge Jachtraad (van 9 september 1997), van de Vlaamse Hoge Raad voor Natuurbehoud (van 3 december 1997) en van de gewestelijke sectie van de Nationale Landbouwraad (van 27 november 1997) blijkt dat die organen hetzij "hun eigen voorstellen" hebben geadviseerd, hetzij hun advies gegeven hebben over het vorige besluit van de Vlaamse regering -betreffende de opening van de jacht in de periode van 1 juli 1993 tot 30 juni 1998-, dan wel over een voorontwerp geredigeerd door Vogelbescherming Vlaanderen; dat hij besluit dat, aangezien de bestreden bepalingen nooit als een ontwerp aan de adviesorganen zijn voorgelegd, niet voldaan is aan het voorschrift van artikel 4 van het jachtdecreet;

3.2. Overwegende dat de verwerende partij daarop antwoordt dat uit de aanhef van het bestreden besluit en uit het administratief dossier dat zij voorlegt, blijkt dat de adviesverplichting bepaald in artikel 4 van het jachtdecreet wel degelijk nageleefd is; dat zij, wat betreft de stelling van verzoeker dat de adviesorganen zich moeten kunnen uitspreken over een ontwerptekst, van oordeel is dat het voldoende is wanneer de adviesorganen zich kunnen uitspreken over “de data van opening en sluiting van de jacht” zodat zij geen kennis moeten krijgen van de tekst die de regering terzake voorbereidt;

3.3. Overwegende dat verzoeker in zijn memorie van wederantwoord en de tussenkomende partij in haar toelichtende memorie betogen dat de verwerende partij niet betwist dat de adviesverplichting ingesteld door artikel 4 van het jachtdecreet een substantieel vormvoorschrift bevat, dat die bepaling duidelijk het advies van de “groene raden” vereist voor “elk ontwerp van besluit betreffende de opening van de jacht”, dat die verplichting de regering niet belet om na de ontvangst van die adviezen haar ontwerp aan te passen maar dat zulks te dezen geenszins het geval is aangezien de “groene raden” zeker geen advies uitgebracht hebben over de beperkingen van de jacht in de vogelrichtlijngebieden;

3.4. Overwegende dat de verwerende partij in haar laatste memorie stelt dat het besluit van 23 juni 1998 steunt op het in artikel 4 van het jachtdecreet ingestelde en voor het gehele grondgebied geldende algemeen jachtverbod en dat het dan ook voor zich spreekt dat er geen advies moet gevraagd worden wanneer dat algemeen verbod voor bepaalde gebieden -bijvoorbeeld de vogelrichtlijngebieden- niet wordt opgeheven;

3.5.1. Overwegende dat, volgens artikel 4, juncto artikel 22, van het jachtdecreet, er in het Vlaamse Gewest niet gejaagd kan worden zolang de regering de data van de opening en de sluiting van de jacht niet heeft vastgesteld; dat, wat het waterwild betreft, de Vlaamse regering de opening van de jacht heeft geregeld in artikel 12, § 1, van het besluit van 23 juni 1998, hetwelk verzoeker niet bestrijdt; dat hetzelfde artikel vervolgens een aantal uitzonderingen op die toelating tot jagen instelt, zoals het verbod om in een aantal vogelrichtlijngebieden op waterwild te jagen (artikel 12, § 5, 7˚) tenzij op wilde eenden -in bepaalde gebieden- in de periode van 15 augustus tot 15 oktober (artikel 12, § 7); dat dus het verbod om in vogelrichtlijngebieden te jagen niet volgt uit het jachtdecreet maar dat het door de bestreden regeling is ingevoerd;

3.5.2. Overwegende dat de verwerende partij niet betwist dat de in artikel 4 van het jachtdecreet vermelde adviezen een substantiële vorm uitmaakt; dat trouwens die bepaling aan de regering geen ruimte laat om de adviesverplichting naast zich neer te leggen, terwijl de parlementaire voorbereiding van het jachtdecreet het substantieel karakter van de adviesverplichting bevestigt (Vlaamse Raad, 1990-1991, stuk 481/10, p. 9);

3.5.3.1. Overwegende dat in dit geval verzoeker niet betwist dat de drie organen, bedoeld in artikel 4 van het jachtdecreet, elk een advies hebben uitgebracht; dat van die adviezen melding is gemaakt in de preambule van het bestreden besluit;

Overwegende dat verzoeker wel betwist dat de adviesorganen hun advies hebben kunnen geven over een hen door de verwerende partij voorgelegd ontwerp waarin de bestreden bepalingen reeds waren vermeld; dat volgens hem de verwerende partij daarmee artikel 4 van het jachtdecreet verkeerd heeft toegepast;

3.5.3.2. Overwegende dat artikel 4 van het jachtdecreet de Vlaamse regering ertoe verplicht de Vlaamse Hoge Jachtraad, de Vlaamse Hoge Raad voor Natuurbehoud en de gewestelijke afdeling van de Nationale Landbouwraad om advies te vragen over de data van de opening en de sluiting van de jacht; dat zulks betekent dat deze organen, wiens inbreng bij de totstandkoming van de reglementering de decreetgever zelf als wezenlijk beschouwt, de gelegenheid moeten krijgen om standpunt in te nemen over alle wezenlijke aspecten van het besluit dat de regering zich voorneemt te treffen; dat in die zin zij er niet kan mee volstaan de adviesorganen te vragen om de bestaande regeling te evalueren of om in het algemeen aan te duiden welke aspecten de nieuwe reglementering naar hun oordeel zou moeten omvatten;

3.5.4. Overwegende dat, in het onderhavige geval, vooreerst in het algemeen vastgesteld moet worden dat de verwerende partij niet aantoont dat zij aan de drie adviesorganen een ontwerptekst heeft voorgelegd waarin alle aspecten van de nieuwe regeling waren vermeld of zelfs dat zij die organen heeft medegedeeld welke aanpassingen zij aan de bestaande regeling (het besluit van 16 juni 1993 betreffende de jacht voor de periode van 1 juli 1993 tot 30 juni 1998) wenste aan te brengen;

Overwegende dat, meer in het bijzonder wat de regeling van de jacht op waterwild betreft -artikel 12 van het bestreden besluit- de Raad van State niet buiten de vaststelling kan dat de uiteindelijk aangenomen bepaling wezenlijke verschillen vertoont met de voorheen bestaande regeling -artikel 10 van het besluit van 16 juni 1993- terwijl uit de besprekingen die de adviesorganen aan de aangelegenheid hebben gewijd ook niet blijkt dat zij die wijzigingen als een voornemen van de Vlaamse regering hebben kunnen onderzoeken; dat zulks aldus het geval is met het aanbrengen van wijzigingen aan de regeling op het stuk van de toegelaten jaagperiodes, de gelijkstelling van de smient en de watertaling, de loerjacht, het aanvullen van de gebieden waarin de jacht op waterwild verboden wordt, onder meer het hier bestreden verbod op de jacht op waterwild in het vogelrichtlijngebied 'Ijzervallei' en het invoeren van een nieuwe uitzondering daarop, te weten de toelating van de jacht op de wilde eend aldaar van 15 augustus tot 15 oktober, welke bepalingen voor het eerst in de besluitvorming ter sprake zijn gebracht door een tekstwijziging -de nota VR/98/1002/DOC/078Bis- die aan de Vlaamse regering op 10 februari 1998 is voorgelegd;

Overwegende dat, door al die inhoudelijke wijzigen niet vooraf aan het advies van de in artikel 4 van het jachtdecreet vermelde organen te onderwerpen, de verwerende partij die bepaling niet correct heeft uitgevoerd; dat het middel gegrond is,

B E S L U I T :

<u>Artikel 1</u>.

Vernietigd wordt artikel 12, § 5, 7°, a. en artikel 12, § 7, a. van het besluit van de Vlaamse regering van 23 juni 1998 betreffende de jacht in het Vlaams Gewest voor de periode van 1 juli 1998 tot 30 juni 2003.

<u>Artikel 2</u>.

De kosten van de vordering tot schorsing en van het beroep tot nietigverklaring, bepaald op 347,06 euro, komen ten laste van de verwerende partij.

De kosten van de tussenkomst, bepaald op 247,90 euro, komen ten laste van de tussenkomende partij.

<u>Artikel 3</u>.

Dit arrest zal bij uittreksel in het Belgisch Staatsblad worden bekendgemaakt op dezelfde wijze als het vernietigde besluit.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op elf maart 2000 en twee, door de IXe kamer, die was samengesteld uit :

de HH.	J. DE BRABANDERE,	kamervoorzitter,
	A. VANDENDRIESSCHE,	staatsraad,
	E. BREWAEYS,	staatsraad,
Mevr.	V. WAUTERS,	griffier.

De griffier, **De voorzitter,**

V. WAUTERS. **J. DE BRABANDERE.**